

Vaasan vaalipiiri – 3 vahvaa pohjalaismaakuntaa

Vaasan vaalipiirin kolme maakuntaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa ovat vahvoja ja taloudellisesti menestyviä maakuntia, joiden alueella ihmisille taataan hyvä elämä eli työllisyys sekä riittävä tuki arkeen lapsiperheille ja vanhuksille. Tämä näkyy esimerkiksi muuta maata korkeampana työllisyytenä, syntyvyytenä ja asuntokuntakohtaisina tuloina.

Kolme maakuntaa muodostavat yhdessä vaalipiirin, jonka alueella elävät n. 440 000 ihmistä ovat 8 % Suomen väestöstä. Kansainvälisyyden, yritteliäisyyden ja osaamisen ansiosta tuo joukko on kokoaan suurempi Suomen kasvun rakentaja vastaten yli 10 % Suomen viennistä ja teollisuuden jalostusarvosta.

Vaalipiirin tulevaisuutta varjostavat yli 1000 ihmiselle vuodessa pienenevä väestömäärä, ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa sekä ajoittainen vaalipiirin sisäinen kilpailu, joka toisaalta myös kirittää kaikkia kehittymään. Keskittymällä jakavien ja erottavien tekijöiden sijaan yhteisiin asioihin ja ratkomalla vaalipiirin sisäiset kysymykset itse väestökehitys voidaan kääntää positiiviseksi ja alueen kansallista merkitystä nostaa entisestään. Maakunta- ja seutukeskusten yhteistyötä tiivistämällä luodaan verkosto, joka muodostaa kansainvälisesti kiinnostavan ja kansallisesti vaikutusvaltaisen alueen.

Pohjanmaan sosialidemokraatit haluaa vahvistaa Vaasan vaalipiirin kolmen maakunnan yhteistyötä ja yhtenäisyyttä sekä täten turvata vaalipiirin nykyisen aluejaon. Etelä-Pohjanmaan elintarviketeollisuus, Keski-Pohjanmaan kemian- ja kaivannaisteollisuus sekä Pohjanmaan energiateollisuus ovat vahvuuksia, joita kehittämällä varmistetaan menestys pitkälle tulevaisuuteen. Tämä voi tapahtua vain vahvojen julkisten palveluiden, toimivan liikenteen ja muun infrastruktuurin sekä maailman parhaan osaamisen avulla. Vahvistamalla kansainvälisyyttä ja omaleimaista kulttuuria alueen elinvoimasta tehdään vetovoimatekijä.

Pohjanmaan sosialidemokraatit haluaa olla kolmen maakunnan vahva edunvalvoja sekä yhteistyön rakentaja ja kutsuu kaikki alueen ihmiset ja kansalaisjärjestöt mukaan vaikuttamaan alueen paremman tulevaisuuden puolesta. Tässä visioasiakirjassa kuvataan Pohjanmaan sosialidemokraattien tärkeimmät tavoitteet Vaasan vaalipiirin kehittämiseksi tulevilla vaalikausilla. Tarkoitus on esittää ratkaisuja vaalipiirin lähitulevaisuuden tärkeimpiin kysymyksiin. Yksityiskohtaisemmat tavoitteet löytyvät 2017 hyväksytystä piirin poliittisesta ohjelmasta. Ehdotamme "Pohjalaisen tulevaisuusfoorumin" perustamista yhdessä vaalipiirin maakuntien liittojen, koulutuksen järjestäjien, puoluejärjestöjen ja viranomaisten kesken. Tulevaisuusfoorumissa keskustellaan aihepiiri kerrallaan alueiden ajankohtaisesta tilanteesta ja edunvalvonnan tärkeimmistä kysymyksistä sekä pyritään löytämään yhteisiä ratkaisuja. Ensimmäinen tulevaisuusfoorumi käsittelee pohjalaisen koulutuksen tulevaisuutta.

Tulevaisuus perustuu maailman parhaalle osaamiselle

Ammatillisen koulutuksen reformi ja mittavat leikkaukset ovat heikentäneet ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta. Samalla ammatillinen aikuiskoulutus on ajettu vaikeuksiin, mikä on vastoin elinikäisen oppimisen ja uran vaihtamisen mahdollistamista. Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi on lisättävä nopeasti ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta sekä lisättävä oppilaitoksissa tapahtuvaa lähiopetusta. Yhteistyö yritysten kanssa ja työpaikoilla tapahtuva

oppiminen on kaikkien etu, mutta ei saa vaarantaa opiskelijoiden osaamista. Myöskään yrityksiä ei pidä kuormittaa liikaa opiskelijoilla, joilla ei ole alan perustaitoja. Jokaiselle nuorelle on turvattava vähintään toisen asteen tutkinto ja ammatillinen koulutus on säilytettävä alueellisesti kattavana.

Vaasan vaalipiirissä toimivat korkeakoulut muodostavat yhteistyössä yritysten kanssa alueen osaamisen ja elinvoiman ytimen, jota on ylläpidettävä ja kehitettävä jatkuvasti. Erityisesti ammattikorkeakouluilla on vahva rooli alueensa kehittämisessä. Vaalipiirin alueella toimii yhteensä kymmenen korkeakoulutuksen järjestäjää, joilla on yhteensä yli 20 000 opiskelijaa. Korkeakoulutukseen hakeutumisen ja imagotutkimusten valossa korkeakouluillamme on ongelmia. Erityisesti Pohjanmaalla yritykset investoivat voimakkaasti tutkimukseen ja kehitykseen, mutta julkisen tutkimus- ja kehitysrahoituksen osuus on Vaasan vaalipiirissä vain noin 2,5 % koko maan julkisesta T&K-rahoituksesta eli noin 55 miljoonan euron luokkaa.

Monipuolinen korkeakouluverkko on alueen etu. Vetovoiman ja edunvalvonnan parantamiseksi Pohjanmaan sosialidemokraatit esittävät kaikki vaalipiirin korkeakoulut kattavan yhteistyöelimen muodostamista. Elimen tehtävä on toimia sateenvarjona, joka vahvistaa alueen korkeakoulujen edunvalvontaa, vahvistaa entisestään työnjakoa ja mahdollisuutta opintojen suorittamiseen toisissa korkeakouluissa, vahvistaa digitaalisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä sekä markkinoi alueen monipuolista koulutustarjontaa yhtenäisesti tuleville opiskelijoille. Myös yhteistyötä yli kielirajojen ja kaksikielisiä koulutusohjelmia on lisättävä toisella asteella ja korkeakouluissa.

Pohjanmaan sosialidemokraatit haluavat edistää alueen korkeakoulujen asemaa ja toimivat erityisesti korkeakoulujen perusrahoituksen kasvattamiseksi valtion talousarviossa sekä julkisen tutkimus- ja kehitysrahoituksen kanavoimiseksi nykyistä voimakkaammin alueelle. Tavoitteena on oltava vaalipiirin julkisen T&K-rahoituksen kolminkertaistaminen, mikä tarkoittaa sen nostamista vastaamaan alueen väestöosuutta. Tämäkään tavoite ei ota huomioon alueen erityistä merkitystä Suomen viennille.

Laadukkaat julkiset palvelut tasa-arvoisesti

Pohjalaismaakunnissa tarjotaan laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluita. Pohjanmaan sosialidemokraattien tavoitteena on, että sote-uudistuksen toteutuessa alueelliset erityispiirteet ja jo tehdyt ratkaisut voidaan huomioida ja alueille annetaan liikkumavaraa valita oma tapansa palveluiden järjestämiseen. Kunnille on mahdollistettava myös tulevaisuudessa peruspalveluiden järjestäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Erikoissairaanhoidon palvelut on turvattava kaikissa pohjalaismaakunnissa ja jaosta laajan tai suppean päivystyksen sairaaloihin luovuttava siten, että alueellisesti päätetään palveluiden järjestämisen laajuudesta. Yhteistyötä ja työnjakoa kolmen sairaanhoitopiirin välillä on lisättävä.

Vanhuspalveluiden laatua on parannettava ja perheiden matalan kynnyksen palveluita sekä nuorten mielenterveyspalveluita lisättävä ongelmien kasautumisen ja kasvamisen ehkäisemiseksi. Tehokkain tuki lapsille ja perheille annetaan toimivilla matalan kynnyksen neuvola- ja varhaiskasvatuspalveluilla, jotka on oltava jokaisen perheen saatavilla tasa-arvoisesti. Lapsiperheiden palveluita kootaan perhekeskuksiin. Jokaiselle on turvattava oikeus saada palvelut käyttämällään Suomen kansalliskielellä tai tulkin avustuksella.

Helppo ja nopea liikkuminen on kilpailukyvyyn pohja

Valtakunnallisia raide- ja maantieliikenteen pääväyliä määritettäessä on huomioitava henkilöliikenteen rinnalla väylien merkitys teollisuuden kuljetuksille ja alueen yrityksille. Palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuuden turvaamiseksi on parannettava seututeiden kunnossapitoa. Pohjanmaan sosialidemokraatit näkee maanteiden poikittaisliikenteen kehittämisen tärkeänä.

Rautatieliikenteessä Vaasan vaalipiirin kannalta tärkeitä valtakunnallisia hankkeita ovat pääradan rakentaminen kaksiraiteiseksi koko matkalta sekä poikittaisliikenteen kehittäminen. Tulevaisuuden tavoitteena on tunnin junayhteys Vaasasta ja Kokkolasta Tampereelle raiteiden ylityspaikkoja vähentämällä, turvallisuutta parantamalla ja kaksoisraiteet rakentamalla. Raideliikenteen auetessa kilpailulle Pohjanmaan sosialidemokraatit kannattavat alueellisen työmatkaliikenteen järjestämistä raiteilla, jolloin pysähdyksiä voidaan lisätä myös aiemmin käytöstä poistetuille asemille. Teollisuudelle tärkeitä ratayhteyksiä on kehitettävä kuntien ja maakuntien, elinkeinoelämän, valtion ja EU:n yhteistyössä ja asemanseutuja kehitettävä nopeasti. Kansainvälistä lentoliikennettä on kehitettävä vastaamaan elinkeinoelämän tarpeita.

Kansainvälisyys ja omaleimainen kulttuuri auttavat erottumaan

Kansallisesti merkittävänä ventialueena on kehitettävä edelleen Vaasan vaalipiirin maakuntien kansainvälisyyttä. Teknologia- ja kemianteollisuuden rinnalla myös elintarviketeollisuutta on tuettava yhä enemmän vientiin ja jalostusarvon nostamiseen. Alueen korkeakoulujen koulutusvientiä on lisättävä ja kansainvälisten opiskelijoiden määrää kasvatettava. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyössä tapahtuvaa viennin edistämistä on kasvatettava ja toimintaa vahvistettava koko vaalipiirin alueella. Maassa jo olevien ja maahan tulevien maahanmuuttajien työskentelyä on helpotettava sekä työlupaprosesseja nopeutettava.

Kaikissa kolmessa maakunnassa on merkittävä matkailupotentiaali, joka saavutetaan kansainvälistymisen ja omaleimaisen kulttuurin yhdistyessä. Pohjanmaan sosialidemokraattien mielestä alueen matkailua on kehitettävä koko vaalipiirin kattavassa yhteistyössä esimerkiksi kokoamalla koko alueen kattavia matkailupaketteja. Alueen poikkeuksellinen luonto, pohjalainen talonpoikaiskulttuuri sekä ruotsinkielisen rannikon perinteet luovat pohjan vahvalle alueelliselle identiteetille, jossa erilaisuus on rikkautta ja ennakkoluulottomuus menestystekijä. Kansainvälinen työelämä, laadukas koulutus- ja tutkimus sekä ulospäinsuuntautunut alueellinen identiteetti auttavat nostamaan väestökehityksen positiiviseksi. Pohjoismaisessa yhteistyössä Vaasan vaalipiirillä on mahdollisuus tehdä itsestään entistä vaikuttavampi toimija. Pohjanmaan sosialidemokraatit haluaa lisätä toisen kotimaisen kielen opetusta ja kielirajat ylittävää yhteistyötä kaikilla tasoilla.